

Ірина М. Білецька*

РОЗВИТОК МЕТОДОЛОГІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ МЕНЕДЖМЕНТУ ІННОВАЦІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

У результаті дослідження систематизовано сучасні методологічні підходи до дослідження менеджменту інновацій, узагальнено еволюцію наукових пріоритетів та методологічного інструментарію, класифіковано основні групи методів і цифрових інструментів, визначено вектори трансформації методології, проведено контент-аналіз ключових понять та сформовано авторську архітектуру сучасної методології досліджень менеджменту інновацій, яка інтегрує класичні, аналітичні та цифрові методи на основі системного, процесного й міждисциплінарного підходів. Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання запропонованої систематизації та архітектури методології під час планування наукових досліджень, вибору дослідницького інструментарію, підготовки наукових проєктів і розвитку методичного забезпечення досліджень у сфері менеджменту інновацій.

Ключові слова: систематичний огляд літератури; бібліометричний аналіз; контент-аналіз; цифрова трансформація; науковий інструментарій.

Табл. 5. Рис. 1. Літ. 25.

DOI: 10.32752/1993-6788-2026-1-300-28-42

* ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6906-7161>

Iryna Biletska

DEVELOPMENT OF THE RESEARCH METHODOLOGY IN THE FIELD OF INNOVATION MANAGEMENT UNDER THE CONDITIONS OF ECONOMIC DIGITALIZATION

The digitalization of the economy, together with the rapid diffusion of artificial intelligence technologies, big data, and digital platforms, is transforming not only innovation management practices but also the methodological foundations of scientific research in this field. These changes necessitate a reconsideration of traditional research instruments, the systematization of emerging methodological approaches, and the development of an integrated methodological framework capable of providing a comprehensive understanding of innovation processes in a digital environment. The purpose of this study is to investigate the trends in the development of research methodology in the field of innovation management under the conditions of economic digitalization, to systematize contemporary methodological approaches, research methods, and analytical tools, to identify the key vectors of their transformation, and to develop an original architecture of the contemporary research methodology for innovation management. The methodological framework is based on the systemic, process-oriented, and interdisciplinary approaches, together with methods of scientific generalization, comparative analysis, systematization, content analysis, bibliometric analysis, structural-logical modeling, and graphical visualization. The empirical basis of the study comprises recent scientific publications on innovation management as well as the proceedings of the International Scientific and Practical Conference “Management of the XXI Century: Globalization Challenges” covering the period from 2017 to 2026. The study systematizes contemporary methodological approaches to innovation management research, summarizes the evolution of scientific priorities and methodological instruments, classifies the main groups of research meth-

* Ivano-Frankivsk Research and Educational Institute of Management, West Ukrainian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine..

ods and digital analytical tools, identifies the principal vectors of methodological transformation, conducts a content analysis of the key concepts characterizing the field, and proposes an original architecture of the contemporary research methodology for innovation management. The proposed architecture integrates classical, analytical, and digital research methods within a systemic, process-oriented, and interdisciplinary framework.

Keywords: *systematic literature review; bibliometric analysis; content analysis; digital transformation; interdisciplinarity.*

Peer-reviewed, approved and placed: 06.06.2026

Постановка проблеми. Методологія наукових досліджень визначає якість, достовірність і практичну цінність отриманих результатів, тому її розвиток є однією з ключових передумов удосконалення теорії та практики менеджменту інновацій. Розширення об'єктів дослідження, поява цифрових інноваційних екосистем, інтеграція технологій штучного інтелекту, платформних рішень і великих масивів даних супроводжуються швидким оновленням дослідницького інструментарію [1]. Це зумовлює одночасне використання систематичних оглядів літератури, бібліометричного аналізу, математичного моделювання, цифрової аналітики, методів обробки текстових даних та інших підходів, які поки що не формують єдиної методологічної системи. Відсутність комплексного бачення взаємозв'язків між методологічними підходами, сучасними методами дослідження та цифровими інструментами ускладнює вибір оптимального дослідницького інструментарію та стримує подальший розвиток методології менеджменту інновацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних наукових працях дедалі ширше застосовуються міждисциплінарні підходи, систематичні огляди літератури, бібліометричні та інформаційно-аналітичні методи, технології штучного інтелекту й цифрові інструменти аналізу даних, що забезпечує більш комплексне дослідження інноваційних процесів та підвищує достовірність отриманих результатів. Так, S. Kraus та ін. [2] доводять, що цифрова трансформація поступово формує новий напрям наукових досліджень, однак їхній аналіз здебільшого зосереджується на класифікації існуючих дослідницьких напрямів і не розкриває закономірностей трансформації самої методології наукових досліджень. Подібний підхід простежується і в роботі С. Jiang та ін. [3], які демонструють взаємозв'язок цифрової трансформації з результативністю діяльності підприємств, проте методологічний інструментарій розглядають переважно як допоміжний елемент систематичного огляду, без формування узагальненої концепції його розвитку. Подальший розвиток цифрових методів досліджень відображено у працях S. Adiyono та M. Arifin [4], які акцентують увагу на можливостях застосування штучного інтелекту та багатокритеріального аналізу. Разом із тим запропоновані авторами підходи мають переважно технологічну спрямованість і недостатньо інтегровані із загальною методологією менеджменту інновацій. Схожу тенденцію можна простежити й у дослідженні S. Hafeez та ін. [5], де ґрунтовно обґрунтовано роль управління знаннями як чинника цифрової трансформації підприємств, однак основний акцент зроблено на змістових взаємозв'язках, тоді як питання трансформації методів

наукового пізнання залишаються поза межами дослідження. Українські науковці також приділяють значну увагу оновленню методологічних засад досліджень. Зокрема, І. Перезовова [6] обґрунтовує необхідність синтезу традиційних і інноваційних підходів у наукових дослідженнях та підкреслює важливість експертного забезпечення розвитку методології. Проте запропоновані авторкою підходи переважно стосуються організації наукової діяльності та освітнього процесу, тоді як можливості використання сучасних цифрових методів аналізу розкрито лише частково. Проблематика цифровізації наукових досліджень знайшла відображення і в роботах С. Алексєєвої [7], та В. Кременя та ін. [8]. Автори акцентують увагу на питаннях академічної доброчесності, відкритої науки, цифровізації дослідницького середовища та оцінювання наукових результатів. Разом із тим їхні дослідження мають переважно загальнонауковий характер і не розкривають специфіку розвитку методології досліджень саме у сфері менеджменту інновацій. Отже, аналіз наукових праць свідчить, що сучасні дослідження характеризуються активним упровадженням цифрових технологій, систематичних оглядів, міждисциплінарних підходів та інформаційно-аналітичних методів. Незважаючи на значний внесок науковців у досліджувану тематику, на сьогодні відсутня комплексна систематизація еволюції методології наукових досліджень у сфері менеджменту інновацій. Також необхідно відмітити недостатній рівень систематизації сучасних підходів, інструментів та векторів їх цифрової трансформації.

Метою статті є формування цілісної архітектури сучасної методології наукових досліджень у сфері менеджменту інновацій, що інтегрує класичні, аналітичні та цифрові методи дослідження й відображає основні тенденції трансформації методологічного інструментарію в умовах цифровізації економіки.

Основні результати дослідження. Для досліджень у сфері менеджменту інновацій методологія набуває особливого значення, оскільки об'єктом аналізу виступають процеси створення, впровадження, поширення та комерціалізації інновацій, що характеризуються високою динамічністю, невизначеністю та багатофакторністю [1]. Це зумовлює необхідність поєднання традиційних наукових методів із сучасними цифровими аналітичними інструментами, методами системного аналізу, моделювання, бібліометричних досліджень, контент-аналізу та штучного інтелекту. Відповідно розвиток методології досліджень менеджменту інновацій відображає не лише зміну інструментарію наукового пошуку, а й трансформацію самого розуміння інноваційних процесів та механізмів їх управління.

З метою узагальнення наукових підходів до формування методології досліджень менеджменту інновацій доцільно систематизувати основні напрями, що представлені у сучасній науковій літературі (табл. 1). Праці N. Karstegl та ін. [9], M. Mourafiki та ін. [10], E. Kassa, J. Ning [11], A. Gurzawska [12], T. Eckert, S. Hysig [13] демонструють перехід від традиційного описового аналізу до структурованого узагальнення результатів попередніх досліджень. Основну увагу автори приділяють формуванню цілісної картини розвитку

окремих напрямів менеджменту інновацій, виявленню наукових прогалин та визначенню перспектив подальших досліджень.

Таблиця 1. Систематизація сучасних методологічних підходів до дослідження менеджменту інновацій, побудовано за [1; 9-20]

Методологічний підхід	Основна характеристика	Сфера застосування
Систематичний огляд літератури (SLR) (N. Karstegl та ін., M. Mourafiki та ін., E. Kassa, J. Ning, A. Gurzawska, T. Eckert, S. Hüsigg)	Узагальнення та систематизація наукових досліджень із використанням структурованого відбору джерел, тематичного аналізу та формування напрямів подальших досліджень	Аналіз розвитку менеджменту інновацій, цифрових платформ, відповідальних інновацій, управління знаннями, портфельного управління інноваціями
Систематичний огляд із використанням спеціалізованих аналітичних методик (M. Kharisma та ін.)	Поєднання протоколу PRISMA із TCCM-аналізом для систематизації теорій, дослідницьких контекстів, характеристик і методів	Дослідження культури інновацій та напрямів її розвитку
Метааналітичний підхід (D. Juracka та ін.)	Статистичне узагальнення результатів емпіричних досліджень для оцінювання взаємозв'язків між управлінням інноваціями та результативністю діяльності підприємств	Оцінювання ефективності інноваційного менеджменту
Комплексний та міждисциплінарний підхід (Г. Левків та ін.; B. Воронкова та ін.; P. Ritala та ін.)	Інтеграція системного, процесного, ситуаційного, соціально-філософського та міждисциплінарного підходів із забезпеченням методологічної строгості та різноманітності методів	Наукові дослідження менеджменту, цифрова трансформація, розвиток методології управління
Інформаційно-аналітичний та компетентнісний підхід (Н. Зачосова та ін.; A. Вдовічен та ін.)	Поєднання інформаційно-аналітичних інструментів, змішаних методів дослідження та розвитку інноваційних дослідницьких компетентностей	Інформаційне забезпечення управління, фінансово-економічна безпека, організація науково-прикладних досліджень
Обчислювальний (цифровий) підхід (D. Antons та ін.)	Використання методів text mining, кластеризації, класифікації, аналізу настроїв та інших інструментів обробки великих масивів текстових даних	Дослідження інноваційних процесів, цифрових технологій та інноваційної діяльності

Окремий напрям представлено дослідженням M. Kharisma [14], які поєднують протокол PRISMA із методикою TCCM-аналізу. Запропонований підхід дозволяє не лише здійснювати відбір наукових джерел, а й одночасно аналізувати використані теорії, дослідницькі контексти, характеристики об'єктів і методичний інструментарій. Це забезпечує більш глибоку структурування результатів порівняно з класичними систематичними

оглядами. Дослідження D. Juraska та ін. [15] репрезентують розвиток метааналітичного напрямку. Автори використовують статистичне узагальнення результатів великої кількості емпіричних робіт для оцінювання впливу управління інноваціями на результативність діяльності підприємств. Такий підхід підвищує обґрунтованість висновків завдяки інтеграції результатів незалежних досліджень. Комплексне бачення методології представлено у працях Г. Левків та ін. [1], В. Воронкової та ін. [16], а також Р. Ritala та ін. [17]. Автори обґрунтовують доцільність інтеграції системного, процесного, ситуаційного та міждисциплінарного підходів, розглядаючи менеджмент інновацій як багаторівневу систему взаємопов'язаних економічних, організаційних, технологічних і соціальних процесів. Праці Н. Зачосової та ін. [18], А. Вдовічена та ін. [19] орієнтовані на розвиток інформаційно-аналітичного забезпечення досліджень. Автори акцентують увагу на використанні змішаних методів, інформаційно-аналітичних інструментів та формуванні дослідницьких компетентностей, необхідних для аналізу складних управлінських процесів. Розвиток цифрової методології найбільш повно відображено у роботах D. Antons та ін. [20]. Дослідники обґрунтовують використання методів text mining, кластеризації, класифікації, аналізу настроїв та інших інструментів автоматизованої обробки текстових даних, що значно розширює можливості аналізу наукових публікацій, патентної інформації, технологічних трендів і цифрових екосистем інновацій.

Наступним етапом є вивчення трансформації наукових пріоритетів у часовому вимірі. Для цього використано матеріали щорічної Міжнародної науково-практичної конференції «Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики», яка проводиться на базі ПДАУ з 2017 року та об'єднує дослідження саме з актуальних проблем розвитку менеджменту. Порівняльний аналіз проведено вибірково, а саме за збірниками 2017, 2019, 2022 та 2026 рр. [21–24] – табл. 2.

Наведені результати демонструють закономірну зміну наукових пріоритетів у сфері менеджменту протягом досліджуваного періоду. У 2017 році основна увага зосереджувалася на питаннях стратегічного управління, ефективності діяльності підприємств і ресурсного забезпечення [21]. Уже у 2019 році суттєво зростає кількість досліджень, присвячених цифровій трансформації, інноваційному розвитку, проєктному менеджменту та цифровізації бізнес-процесів [22]. У 2022 році науковий фокус зміщується до проблем економічної безпеки, ризик-менеджменту, стійкості підприємств і функціонування організацій в умовах кризових викликів [23]. Матеріали 2026 року відображають формування нового етапу розвитку управлінської науки, що характеризується широким використанням технологій штучного інтелекту, великих мовних моделей, агентних систем, цифрових платформ та концепції Industry 5.0 [24].

Таким чином, аналіз матеріалів конференції свідчить не лише про розширення тематичного спектра досліджень, а й про поступову зміну методологічного інструментарію. Традиційні підходи, орієнтовані переважно на аналіз управлінських процесів, доповнюються цифровими методами обробки даних, міждисциплінарними дослідженнями, бібліометричним

аналізом, систематичними оглядами літератури, інструментами штучного інтелекту та аналітикою великих даних.

Таблиця 2. Карта еволюції наукових пріоритетів за матеріалами конференції «Менеджмент XXI століття», побудовано за [21-24]

Критерій аналізу	2017	2019	2022	2026
Домінуюча управлінська парадигма	Класичний стратегічний менеджмент	Інноваційний та цифровий менеджмент	Адаптивний, ризик-орієнтований менеджмент	Інтелектуальний цифровий менеджмент на основі ШІ
Ключові напрями досліджень	Стратегія розвитку, управління ресурсами, організаційний розвиток, конкурентоспроможність	Інноваційний розвиток, цифровізація бізнесу, проектний менеджмент, HR, логістика	Економічна безпека, антикризове управління, стійкість підприємств, ESG, відновлення економіки	Artificial Intelligence, Digital Management, Industry 5.0, цифрові платформи, LLM, агентні системи
Фокус управлінських досліджень	Підвищення ефективності діяльності підприємств	Цифрова трансформація бізнес-процесів	Забезпечення стійкості та адаптації до кризових умов	Інтелектуалізація управління та автоматизація прийняття рішень
Технологічний акцент	Інформаційні системи, автоматизація окремих процесів	Big Data, хмарні технології, цифрові платформи	Кібербезпека, цифрові екосистеми, інтегровані інформаційні системи	Штучний інтелект, генеративний AI, LLM, нейромережі, Agentic AI, Digital Twins
Зовнішні чинники, що формують тематику	Глобалізація та посилення конкуренції	Прискорення цифрової економіки	Воєнні виклики, економічна нестабільність, післякризове відновлення	Глобальна цифрова трансформація, розвиток штучного інтелекту та Industry 5.0
Нові теми, що вперше активно з'являються	Стале управління, корпоративна соціальна відповідальність	Agile, цифрові платформи, цифрова трансформація	ESG, resilience-менеджмент, управління ризиками в умовах війни	Великі мовні моделі (LLM), генеративний ШІ, агентні системи, AI-driven management
Загальна характеристика етапу	Формування сучасної концепції стратегічного менеджменту	Перехід до цифрової моделі управління	Переорієнтація науки на проблеми стійкості та безпеки	Формування нової парадигми інтелектуального менеджменту

Еволюція методології характеризується переходом від використання окремих методів до їх комплексного поєднання, що зумовлює доцільність систематизації основних методів та інструментів дослідження менеджменту інновацій (табл. 3).

Таблиця 3. Систематизація методів та інструментів сучасних досліджень у сфері менеджменту інновацій, побудовано за [1; 9-20; 25]

Група методів та інструментів	Призначення	Переваги	Обмеження
Систематичний огляд літератури та протоколи доказового аналізу (SLR, PRISMA)	Виявлення тенденцій, прогалин, формування дослідницького порядку денного	Висока відтворюваність, системність відбору джерел	Залежність від використаних баз даних і критеріїв відбору
Бібліометричні та наукометричні інструменти	Аналіз структури наукового поля, цитованості, тематичних кластерів і дослідницьких мереж	Візуалізація розвитку науки, визначення провідних напрямів	Не відображають змістовну якість досліджень
Контент-аналіз, тематичний аналіз і концептуальне картування	Виділення тематичних напрямів, концепцій і закономірностей розвитку	Дає змогу узагальнювати великі масиви знань	Залежить від інтерпретації дослідника
Статистичні, економетричні та метааналітичні методи	Кількісне оцінювання взаємозв'язків, моделювання та прогнозування	Забезпечують високу об'єктивність та можливість прогнозування	Високі вимоги до якості даних і статистичних припущень
Цифрові та обчислювальні методи аналізу даних	Аналіз великих масивів цифрових даних, автоматизація досліджень, text mining, аналіз настроїв, кластеризація	Масштабованість, швидкість, робота з Big Data	Потребують спеціалізованого програмного забезпечення та цифрових компетентностей
Якісні та змішані методи дослідження	Комплексне дослідження управлінських процесів із поєднанням кількісних та якісних підходів	Глибоке розуміння контексту та причинно-наслідкових зв'язків	Значна трудомісткість і складність інтерпретації результатів
Методи підтримки прийняття управлінських рішень	Моделювання, прогнозування, оцінювання ризиків, інформаційно-аналітична підтримка управління	Безпосередня практична орієнтація, висока прикладна цінність	Потребують адаптації до специфіки конкретного об'єкта дослідження

Аналіз наведених у табл. 3 результатів свідчить, що найчастіше у дослідженнях менеджменту інновацій використовуються систематичні огляди

літератури, бібліометричний аналіз, контент-аналіз і тематичне картування. Їх застосування забезпечує структурований аналіз наукових публікацій, виявлення дослідницьких тенденцій, формування тематичних кластерів та визначення перспективних напрямів подальших досліджень. Поряд із цим зберігають важливе значення статистичні, економетричні та метааналітичні методи, які використовуються для кількісного оцінювання взаємозв'язків між інноваційною діяльністю та результатами функціонування підприємств, побудови моделей, перевірки статистичних гіпотез і прогнозування розвитку досліджуваних процесів. Якісні та змішані методи переважно застосовуються для дослідження організаційних змін, управлінських практик, інноваційної культури та особливостей функціонування підприємств у конкретному середовищі. Активного поширення набувають цифрові та обчислювальні методи, зокрема text mining, аналіз настроїв, кластеризація, машинна обробка текстових даних, інструменти Big Data та технології штучного інтелекту. Їх використання дозволяє автоматизувати аналіз значних масивів наукової, патентної та управлінської інформації, скоротити час опрацювання даних і підвищити точність отриманих результатів. Характерною особливістю розвитку методології є інтеграція класичних і цифрових методів дослідження. Систематичні огляди дедалі частіше доповнюються бібліометричними інструментами, контент-аналіз поєднується з автоматизованою обробкою текстів, а статистичні моделі використовуються разом із цифровими засобами аналізу даних і підтримки прийняття управлінських рішень.

Така інтеграція формує новий етап розвитку методології досліджень менеджменту інновацій, основні напрями якого узагальнено в табл. 4. Зокрема, праці N. Karstegl та ін. [9], M. Mourafiki та ін. [10], E. Kassa, J. Ning та ін. [11] та D. Juracka та ін. [15] демонструють активне поширення систематичних оглядів літератури, бібліометричного аналізу, протоколів PRISMA та метааналізу як базових інструментів забезпечення відтворюваності й обґрунтованості наукових результатів.

Інтеграція різних груп методів простежується у дослідженнях Г. Левків та ін. [1], В. Воронкової та ін. [16], P. Ritala та ін. [17]; Н. Зачосової та ін. [18], де кількісні методи поєднуються з якісним аналізом, міждисциплінарними підходами, математичним моделюванням та інформаційно-аналітичними інструментами для комплексного дослідження інноваційних процесів. Посилення цифрової складової методології відображено у працях D. Antons та ін. [20], M. Mourafiki та ін. [10], P. Ritala та ін. [17], А. Вдовічена та ін. [19], О. Леги та ін. [25], які обґрунтовують використання Big Data, text mining, цифрових платформ, штучного інтелекту та автоматизованої обробки даних для підвищення оперативності й точності аналітичних досліджень. Практичну спрямованість, міждисциплінарність та розвиток компетентнісної й етико-орієнтованої складової методології розкрито у роботах Т. Eckert та ін. [13], В. Воронкової та ін. [16], Г. Левківа та ін. [1], Н. Зачосової та ін. [18], О. Леги та ін. [25], А. Вдовічена та ін. [19], у яких методологічний інструментарій орієнтовано на підтримку управлінських рішень, дослідження цифрових інноваційних екосистем, відповідальних інновацій та розвиток дослідницьких компетентностей.

Таблиця 4. Узагальнення сучасних векторів трансформації методології досліджень менеджменту інновацій, побудовано за [1; 9-20; 25]

Вектор трансформації	Сутність трансформації	Результат для розвитку методології
Від описових досліджень до доказової методології (N. Karstegl та ін.; M. Mourafiki та ін.; E. Kassa, J. Ning; M. Kharisma та ін.; D. Juracka та ін.)	Поширення систематичних оглядів, PRISMA, метааналізу, бібліометрії та інших методів синтезу наукових доказів	Підвищення відтворюваності, об'єктивності та наукової обґрунтованості результатів
Від окремих методів до комплексних методологічних моделей (Г. Левків та ін.; В. Воронкова та ін.; P. Ritala та ін.; Н. Зачосова та ін.)	Інтеграція кількісних, якісних, міждисциплінарних і змішаних методів дослідження	Комплексний аналіз складних інноваційних процесів та підвищення якості управлінських рішень
Цифровізація методології досліджень (D. Antons та ін.; M. Mourafiki та ін.; P. Ritala та ін.; А. Вдовічен та ін.; О. Лєга та ін.)	Використання цифрових платформ, Big Data, text mining, штучного інтелекту, математичного моделювання та інформаційно-аналітичних систем	Автоматизація досліджень, робота з великими масивами даних і підвищення точності аналітичних результатів
Посилення практичної орієнтації досліджень (T. Eckert, S. Hüsigg; A. Gurzawska; О. Лєга та ін.; Н. Зачосова та ін.)	Перехід від концептуальних моделей до прикладних інструментів підтримки управлінських рішень, прогнозування та оцінювання ефективності інновацій	Скорочення розриву між науковими результатами та практикою управління
Розширення міждисциплінарності (В. Воронкова та ін.; Г. Левків та ін.; P. Ritala та ін.; M. Mourafiki та ін.)	Поєднання менеджменту з економікою, соціологією, психологією, інформаційними технологіями, філософією та наукою про дані	Формування більш цілісної методології дослідження інноваційних процесів
Переорієнтація на дослідження цифрових та відкритих інноваційних екосистем (M. Mourafiki та ін.; T. Eckert, S. Hüsigg; A. Gurzawska; N. Karstegl та ін.)	Зміщення фокусу від традиційних інновацій до цифрових платформ, сервісних інновацій, відкритих інновацій та екосистемного підходу	Адаптація методології до цифрової економіки та сучасних моделей створення інновацій
Розвиток компетентнісної та етико-орієнтованої методології (А. Вдовічен та ін.; Г. Левків та ін.; В. Воронкова та ін.; A. Gurzawska)	Посилення ролі дослідницьких компетентностей, відповідальних інновацій, етики та сталого розвитку	Формування сучасної культури проведення наукових досліджень та відповідального інноваційного менеджменту

Визначені вектори трансформації знаходять відображення у зміні понятійного апарату наукових досліджень. Для виявлення основних категорій, що характеризують сучасний етап розвитку методології менеджменту інновацій, проведено контент-аналіз наукових праць, результати якого наведено в табл. 5.

Таблиця 5. Контент-аналіз ключових понять сучасних досліджень методології менеджменту інновацій, побудовано за [1; 9-20; 25]

Тематичний кластер (автори)	Основні поняття, що найчастіше зустрічаються
Методологія наукових досліджень (N. Karstegl та ін.; E. Kassa, J. Ning; M. Kharisma та ін.; Г. Левків та ін.; В. Воронкова та ін.; Н. Зачосова та ін.)	методологія наукових досліджень; систематичний огляд літератури; PRISMA; метааналіз; бібліометричний аналіз; TCCM; змішані методи; міждисциплінарний підхід; концептуальна модель; дослідницький порядок денний
Менеджмент інновацій (N. Karstegl та ін.; T. Eckert, S. Hüsigg, A. Gurzawska; D. Juracka та ін.; M. Mourafiki та ін.)	управління інноваціями; система управління інноваціями; інноваційний менеджмент; інноваційний потенціал; інноваційна результативність; портфель інновацій; відповідальні інновації
Цифрова трансформація та цифрові технології (M. Mourafiki та ін.; D. Antons та ін.; P. Ritala та ін.; О. Лєга та ін.)	цифрові платформи; цифрова трансформація; штучний інтелект; text mining; інформаційно-аналітичні системи; цифрові технології; великі дані; прогнозування; цифрові інновації
Управління знаннями та організаційний розвиток (E. Kassa, J. Ning; M. Kharisma та ін.)	управління знаннями; обмін знаннями; організаційне навчання; культура інновацій; інноваційна культура; організаційна культура; інноваційний розвиток
Методи та аналітичний інструментарій (D. Antons та ін.; P. Ritala та ін.; О. Лєга та ін.; Н. Зачосова та ін.)	контент-аналіз; кластеризація; класифікація; аналіз настроїв; економіко-математичне моделювання; часові ряди; прогнозування; експертне оцінювання; сценарний аналіз; структурний аналіз
Освіта, компетентності та розвиток дослідника (А. Вдовічен та ін.; Г. Левків та ін.; В. Воронкова та ін.)	науково-прикладні дослідження; інноваційні компетентності; методологічна культура; наукова освіта; міждисциплінарність; викладання менеджменту; критичне мислення
Етика, безпека та сталий розвиток (A. Gurzawska; Н. Зачосова та ін.; Г. Левків та ін.; В. Воронкова та ін.)	відповідальні інновації; бізнес-етика; фінансово-економічна безпека; управління ризиками; соціально-економічні системи; безпековий потенціал; сталий розвиток

Результати контент-аналізу дозволили виокремити сім взаємопов'язаних тематичних кластерів, які характеризують структуру сучасних досліджень менеджменту інновацій. Найбільшу кількість ключових понять зосереджено у кластерах, пов'язаних із методологією наукових досліджень, менеджментом інновацій та цифровою трансформацією, що свідчить про їх домінуючу роль у розвитку наукового напрямку. Ядро сучасних досліджень формують поняття «методологія наукових досліджень», «систематичний огляд літератури», «PRISMA», «управління інноваціями», «цифрова трансформація», «штучний інтелект», «Big Data», «управління знаннями» та «інноваційна культура». Саме ці категорії найчастіше поєднуються між собою та визначають зміст більшості сучасних досліджень. Поряд із базовими категоріями активно розширюється група понять, пов'язаних із цифровими методами аналізу, зокрема text mining, інформаційно-аналітичними системами, кластеризацією, аналізом настроїв, прогнозуванням та економіко-математичним моделюванням. Це свідчить про посилення ролі цифрового аналітичного інструментарію у методології досліджень менеджменту інновацій. Окремі напрями перебувають на етапі

активного формування. До них належать відповідальні інновації, методологічна культура дослідника, розвиток інноваційних компетентностей, етичні аспекти використання цифрових технологій, а також інтеграція принципів сталого розвитку та безпеки у дослідження менеджменту інновацій.

Узагальнення встановлених взаємозв'язків між методологічними підходами, методами дослідження, цифровими технологіями та ключовими напрямками розвитку менеджменту інновацій дало змогу сформувати авторську архітектуру сучасної методології досліджень, яку представлено на рис. 1. Запропонована архітектура узагальнює результати проведеного дослідження та відображає логіку побудови сучасної методології досліджень менеджменту інновацій.

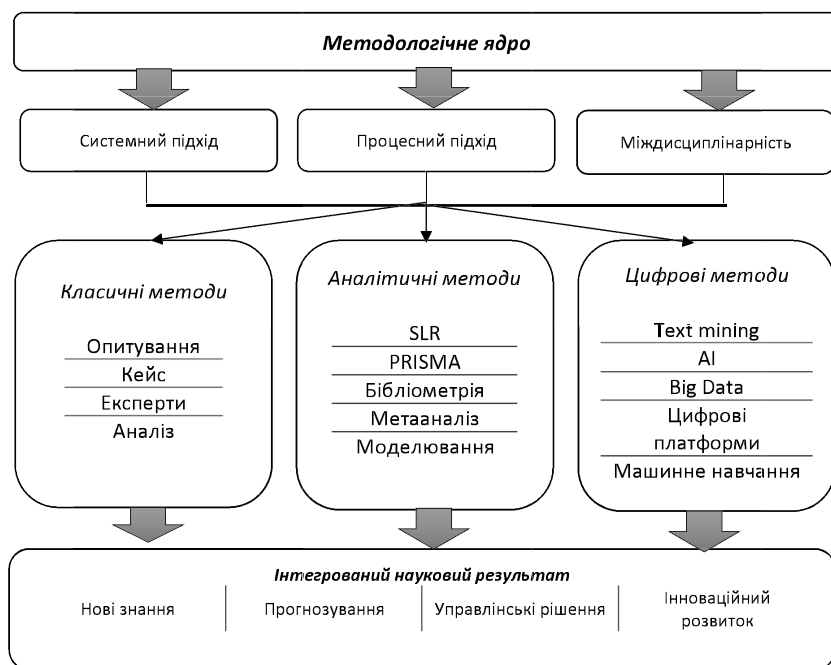

Рис. 1. Архітектура сучасної методології досліджень менеджменту інновацій, побудовано авторами

Її основу становить методологічне ядро, сформоване системним, процесним і міждисциплінарним підходами, на базі яких інтегруються класичні, аналітичні та цифрові методи дослідження. Така інтеграція забезпечує комплексний аналіз інноваційних процесів, поєднуючи традиційні методи збору й узагальнення інформації з сучасними цифровими інструментами обробки даних та підтримки прийняття управлінських рішень. Отже, методологія наукових досліджень у сфері менеджменту інновацій являє собою інтегровану систему взаємопов'язаних методологічних підходів, класичних, аналітичних і цифрових методів, що забезпечує отримання

науково обґрунтованих результатів щодо управління інноваційними процесами. Запропонована архітектура відображає їх комплексну взаємодію та демонструє інтеграцію класичних, цифрових і міждисциплінарних підходів як основу подальшого розвитку методології досліджень менеджменту інновацій.

Висновки. Розвиток методології досліджень у сфері менеджменту інновацій характеризується переходом від використання окремих традиційних методів до інтегрованих методологічних систем, що поєднують доказові, аналітичні, цифрові та міждисциплінарні інструменти. Аналіз сучасних наукових праць показав домінування систематичних оглядів літератури, бібліометричних досліджень, контент-аналізу, метааналізу та цифрових методів обробки даних, які формують новий стандарт організації наукових досліджень у сфері менеджменту інновацій.

Порівняльний аналіз матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики» за 2017–2026 роки відобразив послідовну зміну наукових пріоритетів: від стратегічного управління та ресурсного забезпечення до цифрової трансформації, управління стійкістю, використання технологій штучного інтелекту, великих мовних моделей та інтелектуальних систем підтримки управлінських рішень. Одночасно змінювався і методологічний інструментарій, який дедалі більше орієнтується на цифрову аналітику, роботу з великими масивами даних та автоматизацію дослідницьких процедур. Контент-аналіз підтвердив формування понятійного ядра, у якому центральне місце займають категорії методології наукових досліджень, управління інноваціями, цифрової трансформації, штучного інтелекту, управління знаннями та інноваційної культури.

Запропонована архітектура сучасної методології досліджень менеджменту інновацій інтегрує системний, процесний і міждисциплінарний підходи з класичними, аналітичними та цифровими методами дослідження. Така модель забезпечує комплексне вивчення інноваційних процесів, поєднує можливості традиційних наукових методів із цифровими технологіями аналізу даних та створює методологічну основу для подальшого розвитку досліджень менеджменту інновацій в умовах цифровізації економіки.

1. Левків Г. Я., Смолінська О. Є., Лотоцький О. Р. Методологія наукових досліджень у менеджменті: сучасні підходи, інструменти та перспективи викладання. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 9. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15024417>.

2. Kraus S., Jones P., Kailer N., Weinmann A., Chaparro-Banegas N., Roig-Tierno N. Digital transformation: An overview of the current state of the art of research. SAGE Open. 2021. Vol. 11, № 3. DOI: <https://doi.org/10.1177/21582440211047576>.

3. Jiang C., Pimdee P., Sukkamart A. Digital transformation and sustainable firm performance in global manufacturing: A systematic review. Edelweiss Applied Science and Technology. 2026. Vol. 10, № 3. P. 277–297. DOI: <https://doi.org/10.55214/2576-8484.v10i3.12343>.

4. Adiyono S., Arifin M. AI and digital transformation trends: A systematic review with multi-criteria analysis. Journal of Information Systems and Informatics. 2026. Vol. 8, № 1. P. 1011–1044. DOI: <https://doi.org/10.63158/journalisi.v8i1.1462>.

5. Hafeez S., Shahzad K., Helo P., Mubarak M. F. Knowledge management and SMEs' digital transformation: A systematic literature review and future research agenda. Journal of Innovation & Knowledge. 2025. Vol. 10, № 3. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jik.2025.100728>.

6. Перевозова І. В. Методологія та організація наукових досліджень галузі «Управління та адміністрування» в умовах розгляду можливого синтезу інновацій та традицій. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 10. С. 7–13. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.10.7>.
7. Алексеева С. В. Research methodology and academic integrity: challenges in digitalization. Витоки педагогічної майстерності. 2024. Вип. 34. С. 5–8. URL: <https://surl.li/wiqhog>
8. Кремень В. Г., Луговий В. І., Регейло І. Ю., Базелюк Н. В., Базелюк О. В. Відкритість, цифровізація й оцінювання в науці: загальне і особливе для соціогуманітарного знання. Інформаційні технології і засоби навчання. 2020. Т. 80, № 6. С. 243–266. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v80i6.4155>.
9. Karstegl N., Enjolras M., Mayer F. Exploring innovation management systems: A systematic literature review and bibliometric analysis. Journal of Engineering and Technology Management. 2025. Vol. 76. Art. 101876. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jengtecman.2025.101876>.
10. Mourafiki M., Acha N., Barka H. Digital Platforms and Innovation Relationship: A Systematic Literature Review. Proceedings of the 2025 18th International Conference on Computer Science and Information Technology (ICCSIT '25). New York : Association for Computing Machinery, 2026. P. 249–259. DOI: <https://doi.org/10.1145/3783862.3783895>.
11. Kassa E. T., Ning J. A systematic literature review on the nexus of knowledge management and innovation. Global Knowledge, Memory and Communication. 2025. Ahead-of-print. DOI: <https://doi.org/10.1108/GKMC-11-2024-0780>.
12. Gurzawska A. Mainstreaming responsible innovation in business: a systematic review of business ethics and innovation management literature. Journal of Responsible Innovation. 2025. Vol. 12, № 1. DOI: <https://doi.org/10.1080/23299460.2025.2560204>.
13. Eckert T., Hьsig S. Innovation portfolio management: a systematic review and research agenda in regards to digital service innovations. Management Review Quarterly. 2022. Vol. 72. P. 187–230. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11301-020-00208-3>.
14. Kharisma M., Azis Y., Anwar M., Harsanto B., Sondari M. C., Joeliaty. Innovation culture: A systematic literature review. International Journal of Innovation Management. 2025. Vol. 29, № 7–8. Art. 2530004. DOI: <https://doi.org/10.1142/S1363919625300041>.
15. Juracka D., Nagy M., Valaskova K., Nica E. A Meta-Analysis of Innovation Management in Scientific Research: Unveiling the Frontier. Systems. 2024. Vol. 12, № 4. Art. 130. DOI: <https://doi.org/10.3390/systems12040130>.
16. Воронкова В., Гарбар Г., Арабаджиев Д. Методологія наукових досліджень у галузі менеджменту та економіки: соціально-філософський аналіз. Humanities Studies. 2025. Т. 23, № 100. С. 153–165. <https://doi.org/10.32782/hst-2025-23-100-164>.
17. Ritala P., Schneider S., Michailova S. Innovation management research methods: embracing rigor and diversity. R&D Management. 2020. Vol. 50, № 3. P. 297–308. DOI: <https://doi.org/10.1111/radm.12414>
18. Зачосова Н., Носань Н., Чакалов А. Методологія досліджень проблем менеджменту як засіб інформаційного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою. Київський економічний науковий журнал. 2024. № 5. С. 40–46. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-5-6>.
19. Вдовічен А. А., Корольок Ю. Г., Вдовічена О. Г. Інноваційні компетентності методології та організації науково-прикладних досліджень в підготовці фахівця галузей економіки. Ефективна економіка. 2024. № 8. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.9>.
20. Antons D., Grьnwald E., Cichy P., Salge T. O. The application of text mining methods in innovation research: current state, evolution patterns, and development priorities. R&D Management. 2020. Vol. 50, № 3. P. 329–351. DOI: <https://doi.org/10.1111/radm.12408>.
21. «Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики»: збірник наукових праць. Полтава : Видавництво «Сімон», 2017. 373 с. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-menedzhmentu/maketzbirnyka11052017-min.pdf>
22. «Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики»: збірник наукових праць / за ред. І. А. Маркіної. Полтава : ТОВ «Сімон», 2019. 428 с. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-menedzhmentu/maketzbirnyka5compressed.pdf>
23. Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 19 травня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. 1321 с. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/2908/zbirnykmenedzhmenthistolittayglobalizaciyniv yklyky2.pdf>

24. Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики : матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції, 23 квітня 2026 р. Полтава : ПДАУ, 2026. 613 с. URL: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/14465/maketzbirnyka2026_0.pdf

25. Лега О., Макачук А., Прийдак Т., Кухарук С. Моделювання та прогнозування економічних показників підприємства в інформаційно-аналітичних дослідженнях. Сталлий розвиток економіки. 2026. № 1(58). С. 207–215. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-58-28>.

1. Levkiv, H. Ya., Smolinska, O. Ye., & Lototskyi, O. R. (2025). Metodolohiia naukovykh doslidzhen u menedzhmenti: suchasni pidkhody, instrumenty ta perspektyvy vykladannia [Research methodology in management: Contemporary approaches, tools, and teaching perspectives]. Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk, (9). <https://doi.org/10.5281/zenodo.15024417>

2. Kraus, S., Jones, P., Kailer, N., Weinmann, A., Chaparro-Banegas, N., & Roig-Tierno, N. (2021). Digital transformation: An overview of the current state of the art of research. SAGE Open, 11(3). <https://doi.org/10.1177/21582440211047576>

3. Jiang, C., Pimdee, P., & Sukkamart, A. (2026). Digital transformation and sustainable firm performance in global manufacturing: A systematic review. Edelweiss Applied Science and Technology, 10(3), 277–297. <https://doi.org/10.55214/2576-8484.v10i3.12343>

4. Adiyono, S., & Arifin, M. (2026). AI and digital transformation trends: A systematic review with multi-criteria analysis. Journal of Information Systems and Informatics, 8(1), 1011–1044. <https://doi.org/10.63158/journalisi.v8i1.1462>

5. Hafeez, S., Shahzad, K., Helo, P., & Mubarak, M. F. (2025). Knowledge management and SMEs' digital transformation: A systematic literature review and future research agenda. Journal of Innovation & Knowledge, 10(3). <https://doi.org/10.1016/j.jik.2025.100728>

6. Perevozova, I. V. (2025). Metodolohiia ta orhanizatsiia naukovykh doslidzhen haluzi «Upravlinnia ta administruvannia» v umovakh rozghliadu mozhlyvoho syntezu innovatsii ta tradytsii [Methodology and organization of scientific research in the field of management and administration in the context of the possible synthesis of innovation and tradition]. Investysii: praktyka ta dosvid, (10), 7–13. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.10.7>

7. Aliksieieva, S. V. (2024). Research methodology and academic integrity: Challenges in digitalization. Vytoky pedahohichnoi maisternosti, (34), 5–8. Retrieved from <https://surl.li/wiqhog>

8. Kremen, V. H., Luhovyi, V. I., Reheilo, I. Yu., Bazeliuk, N. V., & Bazeliuk, O. V. (2020). Vidkrytist, tsyfrovizatsiia y otsiniuvannia v nautsi: zahalne i osoblyve dlia sotsiohumanitarnoho znannia [Openness, digitalization and evaluation in science: General and specific features of socio-humanitarian knowledge]. Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia, 80(6), 243–266. <https://doi.org/10.33407/itlt.v80i6.4155>

9. Karstegl, N., Enjolras, M., & Mayer, F. (2025). Exploring innovation management systems: A systematic literature review and bibliometric analysis. Journal of Engineering and Technology Management, 76, Article 101876. <https://doi.org/10.1016/j.jengtecman.2025.101876>

10. Mourafiki, M., Acha, N., & Barka, H. (2026). Digital platforms and innovation relationship: A systematic literature review. In Proceedings of the 2025 18th International Conference on Computer Science and Information Technology (ICCSIT '25) (pp. 249–259). Association for Computing Machinery. <https://doi.org/10.1145/3783862.3783895>

11. Kassa, E. T., & Ning, J. (2025). A systematic literature review on the nexus of knowledge management and innovation. Global Knowledge, Memory and Communication. Advance online publication. <https://doi.org/10.1108/GKMC-11-2024-0780>

12. Gurzawska, A. (2025). Mainstreaming responsible innovation in business: A systematic review of business ethics and innovation management literature. Journal of Responsible Innovation, 12(1). <https://doi.org/10.1080/23299460.2025.2560204>

13. Eckert, T., & Hysig, S. (2022). Innovation portfolio management: A systematic review and research agenda in regards to digital service innovations. Management Review Quarterly, 72, 187–230. <https://doi.org/10.1007/s11301-020-00208-3>

14. Kharisma, M., Azis, Y., Anwar, M., Harsanto, B., Sondari, M. C., & Joeliaty. (2025). Innovation culture: A systematic literature review. International Journal of Innovation Management, 29(7–8), Article 2530004. <https://doi.org/10.1142/S1363919625300041>

15. Juracka, D., Nagy, M., Valaskova, K., & Nica, E. (2024). A meta-analysis of innovation management in scientific research: Unveiling the frontier. Systems, 12(4), Article 130. <https://doi.org/10.3390/systems12040130>

16. Voronkova, V., Harbar, H., & Arabadzhyiev, D. (2025). Metodolohiia naukovykh doslidzhen u haluzi menedzhmentu ta ekonomiky: sotsialno-filosofskyi analiz [Research methodology in management and economics: A socio-philosophical analysis]. *Humanities Studies*, 23(100), 153–165. <https://doi.org/10.32782/hst-2025-23-100-164>
17. Ritala, P., Schneider, S., & Michailova, S. (2020). Innovation management research methods: Embracing rigor and diversity. *R&D Management*, 50(3), 297–308. <https://doi.org/10.1111/radm.12414>
18. Zachosova, N., Nosan, N., & Chakalov, A. (2024). Metodolohiia doslidzhen problem menedzhmentu yak zasib informatsiinoho zabezpechennia upravlinnia finansovo-ekonomichnoi bezpekoii [Research methodology of management problems as a tool for information support of financial and economic security management]. *Kyivskyi ekonomichni naukovyi zhurnal*, (5), 40–46. <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-5-6>
19. Vdovichen, A. A., Koroliuk, Yu. H., & Vdovichena, O. H. (2024). Innovatsiini kompetentnosti metodolohii ta orhanizatsii naukovo-prykladnykh doslidzhen v pidhotovtsi fakhivtsia ekonomiky [Innovative competencies in the methodology and organization of applied scientific research in the training of specialists for economic sectors]. *Efektivna ekonomika*, (8). <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.9>
20. Antons, D., Gr̃nwald, E., Cichy, P., & Salge, T. O. (2020). The application of text mining methods in innovation research: Current state, evolution patterns, and development priorities. *R&D Management*, 50(3), 329–351. <https://doi.org/10.1111/radm.12408>
21. «Menedzhment XXI stolittia: hlobalizatsiini vyklyky» [Proceedings of the International Scientific and Practical Conference “Management of the XXI Century: Globalization Challenges”]. (2017). Poltava: Vydavnytstvo «Simon». Retrieved from <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-menedzhmentu/maketzbirnyka11052017-min.pdf>
22. «Menedzhment XXI stolittia: hlobalizatsiini vyklyky» [Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference “Management of the XXI Century: Globalization Challenges”]. Poltava: TOV «Simon». Retrieved from <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-menedzhmentu/maketzbirnyka5compressed.pdf>
23. Menedzhment XXI stolittia: hlobalizatsiini vyklyky [Management of the XXI Century: Globalization Challenges]: Materialy VI Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, 19 travnia 2022 r. (2022). Poltava: PDAU. Retrieved from <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/2908/zbirymenedzhmenthislittiyaglobalizatsiinyvyklyky2.pdf>
24. Menedzhment XXI stolittia: hlobalizatsiini vyklyky [Management of the XXI Century: Globalization Challenges]: Materialy X Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, 23 kvitnia 2026 r. (2026). Poltava: PDAU. Retrieved from https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/14465/maketzbirnyka2026_0.pdf
25. Leha, O., Makarchuk, A., Pryidak, T., & Kukharuk, S. (2026). Modeliuvannia ta prohnozu-vannia ekonomichnykh pokaznykiv pidpriemstva v informatsiino-analitychnykh doslidzhenniakh [Modeling and forecasting enterprise economic indicators in information and analytical research]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, 1(58), 207–215. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-58-28>